

A Stretnutie

Na ulici sa stretávajú bývalí spolužiaci Markus Schmidt a Kurt Lange. Po chvíli sa k nim pridá Markusova priateľka Karin.

Markus: Hallo, Kurt! Wie geht's?

Kurt: Hallo, Markus! Na gut, es geht. Und wie geht es dir?

Markus: Danke, gut.

Kurt: Du studierst noch, nicht wahr?

Markus: Nein, ich bin schon fertig. Ich arbeite. Und du?

Kurt: Ich studiere noch. (*prichádza Karin*) Oh, wer ist das?

Markus: Das ist meine Freundin. Karin, das ist Kurt Lange, mein Freund. Wir sind seit langem befreundet.

Kurt: Guten Tag. Ich bin Kurt. Es freut mich sehr.

Karin: Guten Tag. Karin Dorn. Sehr angenehm.

Slovíčka

arbeiten, ich arbeite	pracovať, ja pracujem
der, die, das	ten, tá, to
dir	tebe, ti
du	ty
fertig	hotový
Freund (der)	priateľ
Freundin (die)	priateľka
gut	dobrý, dobre
ich	ja
ich bin	ja som
mein, meine	môj, moja
mir	mne, mi
noch	ešte

schon	už
studieren	študovať
ich studiere	ja študujem
du studierst	ty študuješ
und	a
wer	kto
wir	my
wir sind	my sme
Hallo!	Ahoj! (pozdrav pri stretnutí)
Wie geht's?	Ako sa dári? Ako sa máš?
Es geht.	Ujde to.
seit langem	oddávna
wir sind befreundet	priateľíme sa, sme priatelia
nicht wahr	že áno
Wer ist das?	Kto je to?
Guten Tag.	Dobrý deň.
Es freut mich.	Teší ma.
Sehr angenehm.	— „ —
Danke.	Ďakujem.

Infobox

Podstatné mená sa píšú v nemčine s veľkým začiatočným písmenom, pri každom podstatnom mene stojí člen – **člen určítý**, ktorý, jednak označuje rod:

mužský – **der**,
ženský – **die**,
stredný – **das**,

jednak sa pomocou člena podstatné mená skloňujú. Ďalej budeme v slovníku označovať členy týmito skratkami: **r** – der, **e** – die, **s** – das.

Pozor! Rod podstatných mien nemusí byť vždy zhodný so slovenčinou!

Gramatika

Výslovnosť

Nemecká výslovnosť nám väčšinou nerobí problém, v našom jazykovom prostredí sa vyskytuje množstvo nemeckých mien, ktoré bez problémov vyslovujeme. Tu je niekoľko základných pravidiel výslovnosti:

Samohlásky vyslovujeme dlho, pokiaľ sa nachádzajú na konci slova, alebo je za nimi len jedna spoluhláska (napr.: *du, dir, gut*), alebo sú písané zoskupením niekoľkých písmen, používaných k zapísaniu jednej hlásky (napr.: *sehr, hier*).

Dvojhlásky:

eu čítame ako *oj* (*Freund, freuen*)

ei čítame ako *aj* (*mein, arbeiten*)

Najvýraznejšie sa líši výslovnosť tzv. „prehlások“:

ö – zaokrúhlime pery ako pri vyslovení hlásky o, ale vyslovíme e

ü – zaokrúhlime pery ako pri vyslovení hlásky u, ale vyslovíme y

Spoluhlásky:

jednoduché **s** čítame ako *z* (*seit*)

jednoduché **v** čítame ako *f* (*von*)

sch čítame ako *š* (*schon*)

st-, **sp-** na začiatku slova čítame ako *št-*, *šp-* (*studieren*)

z, **tz** čítame ako *c* (*Zitrone, Platz*)

Ktoré osobné zámená ešte nepoznáme?

3. os. jedn. č.

er on **Er** ist mein Freund. *On je môj priateľ.*

sie ona **Sie** ist meine Freundin. *Ona je moja priateľka.*

es ono **Es** freut mich. *Teší ma (ono).*

2. os. množ. č.

ihr vy – tykáme v množnom čísle (v jedn. č. du – ty):

Ihr seid befreundet. *Vy ste priatelia.*

(napríklad Chris a Markus)

3. os. množ. č.

sie oni **Sie** sind zufrieden. *Oni sú spokojní.*

3. os. množ. č.

Sie vy – používame pre zdvorilé oslovenie, tzv. vykание:

Kommen **Sie** mit, Herr Schmidt.

Podte so mnou, pán Schmidt.

Sloveso sein

Pomocné sloveso **sein** – *byť* sa časuje nepravidelne. Jeho tvary je potrebné si zapamätať:

ich bin (*ja*) som **wir sind** (*my*) sme

du bist (*ty*) si **ihr seid** (*vy*) ste

er ist (*on*) je **sie sind** (*oni*) sú

sie ist (*ona*) je

es ist (*ono*) je **Sie sind** (*Vy*) ste (zdvorilé oslovenie)

Cvičenie 1.

Doplňte tvary slovesa **sein**:

1. Ich _____ schon fertig.
2. Das _____ meine Freundin.
3. Du _____ auch fertig.
4. Wer _____ das?
5. Wir _____ befreundet.

Infobox

Na rozdiel od slovenčiny musí **byť** v každom určitom slovesnom tvare **osobné zámeno**:

ich bin (*ja*) som

du studierst (*ty*) študuješ

wir sind (*my*) sme

Infobox

Farben	Farby
blau	modrá
braun	hnedá
gelb	žltá
grau	šedá
grün	zelená
rot	červená
schwarz	čierna
weiß	biela
hell	svetlý, svetlo (príslovka)
dunkel	tmavý, tmavo

Gramatika

Člen pri podstatných menách

Určitý člen – der, die, das – označuje osoby alebo veci známe, bližšie určené. V praxi to znamená, že ho môžeme preložiť ako *ten, tá, to*.

Osoby a veci bližšie neurčené, neznáme, označuje **člen neurčitý – ein, eine, ein**.

Väčšinou ho môžeme preložiť *nejaký, nejaká, nejaké* alebo *jeden, jedna, jedno*.

Napr.: Ich suche **ein** Hemd. *Hľadám (nejakú) košeľu.*
Wie ist **das** Hemd? *Aká je tá košeľa?*

Zámená

Namiesto člena môže stáť pri podstatnom mene akékoľvek zámeno, napr.:

dieser, diese, dieses – *tento, táto, toto* (skloňujeme ako pri určitom člene)

mein, meine, mein – *môj, ...* (skloňujeme ako pri neurčitom člene)

dein, deine, dein – *tvoj, ...* – „ –

sein, seine sein – *jeho, ...* – „ –

ihr, ihre, ih – *jej, ...* – „ –

unser, unsere, unser – *náš, ...* – „ –

uer, euere, euer – *váš, ...* – „ –

ihr, ihre, ihr – *ich, ...* – „ –

Príklady:

Das ist **meine** Freundin. *To je moja priateľka.*

Kennst du **meine** Freundin? *Poznáš moju priateľku?*

Ich bin **dein** Kollege. *Som tvoj kolega.*

Ich kenne **deinen** Kollegen nicht. *Nepoznám tvojho kolegu.*

Ihre Augen sind schwarz. *Jej oči sú čierne.*

Heute spielt **unsere** Mannschaft. *Dnes hrá naše mužstvo.*

Infobox

Pokiaľ stoja prídavné mená samostatne (v prísudku), majú pre všetky rody rovnaký tvar,

napr.: **gut** – *dobry, dobrá, dobré*

Der Pulli ist **gut**. – *Ten sveter je dobrý.*

Die Farbe ist **gut**. – *Farba je dobrá.*

Das Sakko ist **gut**. – *Sako je dobré.*

Taktiež príslovka má rovnaký tvar,

napr.: **gut** – *dobre*

Es ist **gut**. – *To je dobre.*

Sloveso haben

Druhé pomocné sloveso je **haben** – *mať*.

ich habe *mám* **wir haben** *máme*

du hast *máš* **ihr habt** *máte*

er (sie, se) hat *má* **sie haben** *majú*

4. pád podstatných mien

s určitým členom

1. pád der Pulli die Farbe das Sakko

4. pád **den** Pulli die Farbe das Sakko

s neurčitým členom

1. pád	ein Pulli	eine Farbe	ein Sakko
4. pád	einen Pulli	eine Farbe	ein Sakko

4. pád je odlišný od 1. pádu iba pri mužskom rode.

V ženskom a strednom rode

je 1. a 4. pád vždy rovnaký.

Príklady:

Wo habe ich einen Pulli? *Kde mám nejaký sveter?*

Ich suche das Sakko. *Hľadám (to) sako.*

Die Farbe habe ich nicht gern. *Tú farbu nemám rád.*

Infobox

Taktiež opytovacie zámeno **wer?** – *kto?*
 má v 4. páde odpovedajúci tvar:
wen? – *koho?*

4. pád osobných zámen

1. pád	ich	du	wir	ihr	
	<i>ja</i>	<i>ty</i>	<i>my</i>	<i>vy</i>	
4. pád	mich	dich	uns	euch	
	<i>mňa, ma,</i>	<i>ťa, teba</i>	<i>nás</i>	<i>vás</i>	
1. pád	er	sie	es	sie	Sie
	<i>on</i>	<i>ona</i>	<i>ono</i>	<i>oni</i>	<i>vy</i>
4. pád	ihn	sie	es	sie	Sie
	<i>ho, jeho</i>	<i>ju</i>	<i>ho, jeho</i>	<i>ich</i>	<i>vás</i>

Príklady:

Kennst du **ihn**? *Poznáš ho?*

Er kennt **sie** nicht. *On ju nepozná.*

Wir grüßen **euch**. *Zdravíme vás.*

Ich grüße **Sie**, Herr Schmidt. *Zdravím vás, pán Schmidt.*

! Všimnite si

1. pád určitého člena	der	die	das
1. pád osobných zámen	er	sies	
4. pád člena určitého	den	die	das
4. pád osobných zámen	ihn	sie	es

Cvičenie 1.

Doplňte tvary slovesa **haben**:

- Er _____ eine Freundin.
- Ich _____ auch eine Freundin.
- _____ du einen Freund?
- Wir _____ hier Freunde.
- Mein Freund _____ eine neue Arbeit.
- Chris und Markus _____ hier Freunde.

Cvičenie 2.

Doplňte privlastňovacie zámená, uvedené v zátvorke:

- Das ist _____ Freund.
(mein, sein, ihr, unser)
- _____ Freund ist nett und freundlich. (sein, dein, ihr)
- Kennst du _____ Freund?
(mein, sein, unser, euer)
- Ich kenne _____ Freundin.
(dein, ihr, euer)
- Hier hast du _____ Pulli.
(dein, sein, mein, ihr)
- _____ Pulli passt dir.
(mein, ihr, sein)

Infobox

Die Familie

e Großeltern
 r Großvater, r Opa
 e Großmutter, e Oma
 e Eltern
 r Vater, r Vati
 e Mutter, e Mutti
 r Sohn
 e Tochter
 r Bruder
 e Schwester
 r Onkel
 e Tante
 r Neffe
 e Nichte
 r Enkel, e Enkelin
 r Cousin [kuzén]
 e Kusine, (e Cousine)
 r Schwager, e Schwägerin

Rodina

starí rodičia
 starý otec, dedko
 stará mama, babka
 rodičia
 otec, ocinko
 matka, mamička
 syn
 dcéra
 brat
 sestra
 strýko
 teta
 synovec
 neter
 vnuk, vnučka
 bratranec
 sesternica
 švager, švagriná

Gramatika

Infobox

V nemčine existuje dôsledná zhoda podmetu a prísudku, tzn. že pokiaľ je podmet v množnom čísle, je v množnom čísle tiež aj sloveso. To sa niekedy nezhoduje so slovenčinou:

Hier **sind** viele Leute. *Tu **je** veľa ľudí.*
 Dort **sind** mein Vater *Tam **je** môj otec*
 und meine Mutter. *a moja matka.*

3. pád podstatných mien

s určitým členom:

1. pád	der Vater	die Mutter	das Kind
3. pád	dem Vater	der Mutter	dem Kind

s neurčitým členom:

1. pád	ein Vater	eine Mutter	ein Kind
3. pád	einem Vater	einer Mutter	einem Kind

Ako pri určitom člene, skloňujeme tak aj po zámenách **dieser** a pod.

Ako pri neurčitom člene zas skloňujeme po prívlastňovacích zámenách ako **mein, dein**... a po zámene **kein**.

Príklady:

Sagst du es **dem** Vater? *Povieš to otcovi?*
 Sage es **meinem** Vater! *Povedz to môjmu otcovi!*
 Er sagt es **deiner** Mutter. *Povie to svojej matke.*
 Sie erzählt das **unserem** Kind. *Rozpráva to nášmu dieťaťu.*

Infobox

Taktiež opytovacie zámeno **wer?** – kto? má v 3. páde odpovedajúci tvar:
wem? – komu?

3. pád osobných zámen

1. pád	ich	du	wir	ihr	
	ja	ty	my	vy	
3. pád	mir	dir	uns	euch	
	mne	tebe	nám	vám	
1. pád	er	sie	es	sie	Sie
	on	ona	ono	oni	vy
3. pád	ihm	ihr	ihm	ihnen	ihnen
	jemu,	jej	jemu,	im	vám
	mu		mu		

Príklady:

Sie erzählt es **mir**.

Rozpráva mi to.

Er sagt es **ihr**.

On jej to povie.

Ich wünsche **dir** Glück.

Prajem ti šťastie.

Kinder, die Oma sagt es **euch**.

Deti, babička vám to povie.

Wie geht es **Ihnen**,

Ako sa vám darí,

Frau Schmidt?

pani Schmidt?

Ďalšie spôsobové/modálne sloveso

dürfen – smiet'

ich darf *smiem*

wir dürfen *smieme*

du darfst *smieš*

ihr dürft *smiete*

er darf *smie*

sie dürfen *smú*

Sloveso dürfen používame v prípade, kedy žiadame o dovoľenie (v slovenčine je v týchto prípadoch často sloveso môcť, môžem), napr.:

Darf ich Ihnen Markus vorstellen?

Smiem (môžem) vám predstaviť Markusa?

Rozkazovací spôsob slovies

tvoríme od 2. osoby jednotného čísla (ty), 2. osoby množného čísla (vy – tykanie v množnom čísle) samostatným tvarom:

2. os. jedn. č.

bleib! *zostaň!*

sag(e)! *povedz!*

2. os. množ. č.

bleibt! *zostaňte!*

sagt! *povedzte!*

Výmenou slovesa a zámena tvoríme rozkaz od 1. osoby množného čísla (my) a od 3. osoby množného čísla (vy – zdvorilé oslovenie):

1. os. množ. č.

bleiben wir! *zostaňme!*

sagen wir! *povedzme!*

3. os. množ. č.

bleiben Sie! *zostaňte!*

sagen Sie! *povedzte!*

Príklady:

Bleiben Sie zu Hause!

Zostaňte doma!

Sag es dem Bruder!

Povedz to bratovi!

Mutti, Vati, kommt her!

Mami, oci, poďte sem!

Infobox

Rozkazovací spôsob slovesa sein je nepravidelný:

sei! *buď!* **seien wir!** *buďme!*

seid! *buďte!* **seien Sie!** *buďte!*

Cvičenie 1.

Doplňte určitý alebo neurčitý člen v správnom páde:

1. Ich möchte _____ Freund
_____ Mutter vorstellen.

2. Sag es _____ Vater!

3. Ich grüße _____ Freund
und _____ Freundin.

4. Hat si schon _____ Freund?

5. _____ Großmutter erzählt es
_____ Kind.

A Na trhu

Karin s matkou nakupujú na trhu zeleninu a ovocie.

Karin: Mutti, was kaufen wir ein? Was kochen wir heute?

Mutter: Ich kann mich noch nicht entscheiden. Vielleicht Fleisch mit Mischgemüse. Sieh mal, wie schön und frisch hier die Ware ist!

Karin: Auf dem Markt sind das Obst und Gemüse immer ganz frisch. Nehmen wir Tomaten und Gurken? Und dort sehe ich Kopfsalat, den mag ich. Ich nehme einen.

Mutter: Ja, ja, noch Zwiebeln und Knoblauch brauche ich. Geben Sie mir bitte noch 500 Gramm junge Erbsen und zwei Kilo Kartoffeln und noch einen Kohlkopf. Wie viel kostet das alles?

Verkäufer: Sie bezahlen 8,50 Euro. Ich empfehle Ihnen auch die Erdbeeren, sehen Sie, sie sind schön reif.

Karin: Ja, Mutti, kauf ein Körbchen Erdbeeren. Ich kann das als Dessert mit Schlagsahne vorbereiten.

Mutter: Na gut, geben Sie mir also Erdbeeren und noch zwei Pfund Kirschen.

Slovíčka

alles	všetko
sich ansehen	pozerat' sa, prehladnuť si
bezahlen	zaplatiť
brauchen	potrebovať
s Dessert	zákusok, dezert
einkaufen	nakupovať, nakúpiť
empfehlen	odporučiť
sich entscheiden	rozhodnúť sa
r Euro	euro
s Fleisch	mäso
frisch	čerstvý

geben	dať
s Gemüse	zelenina
s Kilo	kilo(gram)
kochen	variť
r Kopf	hlava, hlávka
s Körbchen	košík
kosten	stát' (peniaze)
r Markt	trh
s Mischgemüse	miešaná zelenina
mögen	mať rád, mať v oblúbe
nehmen	vziať, zobrať
s Obst	ovocie
s Pfund	pol kila (500 gramov)
e Schlagsahne	šľahačka
sehen	dívať sa, pozerat'
vorbereiten	pripraviť
e Ware	tovar
wie viel	kolko

Infobox

Obst

r Apfel, e Äpfel
e Apfelsine, e Apfelsinen
e Aprikose, e Aprikosen
e Banane, e Bananen
e Birne, e Birnen
e Erdbeere, e Erdbeeren
e Johannisbeere,
e Johannisbeeren
e Kirsche, e Kirschen
e Mandarine, e Mandarinen
r Pfirsich, e Pfirsiche
e Pflaume, e Pflaumen

Ovocie

jablko, jablká
pomaranč, pomaranče
marhuľa, marhule
banán, banány
hruška, hrušky
jahoda, jahody
ríbezľa,
ríbezle
čerešňa, čerešne
mandarínka, mandarínky
broskyňa, broskyne
slivka, slivky

e Weintraube, e Weintrauben hrozno
e Zitrone, e Zitronen citrón, citróny

Gemüse

r Blumenkohl
e Bohne, grüne Bohnen
e Erbse, junge Erbsen
e Gurke, e Gurken
e Kartoffel, e Kartoffeln
r Knoblauch
r Kohl, s Kraut
r Kopfsalat
e Möhre, e Karotte
e Paprikaschote
e Petersilie
r Sellerie
r Spinat
e Tomate, e Tomaten
r Zucchini, e Zucchini
e Zwiebel, e Zwiebeln

Zelenina

karfiol
fazuľa, zelená fazuľa
hrášok, mladý hrášok
uhorka, uhorky
zemiak, zemiaky
cesnak
kapusta
hlávkový šalát
mrkva
paprikový struk
petržlen
zeler
špenát
paradajka, paradajky
cuketa, cukety
cibuľa, cibule

Gramatika**Ďalšie spôsobové/modálne sloveso**

mögen – mať rád, mať v oblube, chcieť

sa prakticky používa väčšinou v konjunktíve préterita, tzn.

ich möchte, du möchtest... *chcel by som, chcel by si*...

ich mag

mám rád, chcem

du magst

er mag

wir mögen

ihr mögt

sie mögen

ich möchte

chcel by som, rád by som

du möchtest

er möchte

wir möchten

ihr möchtet

sie möchten

Slovesá s predponami

Pokiaľ sú predpony pri slovesách neprízvučné, sú také tzv. neodlučiteľné: znamená to, že sa spolu so slovesom časujú.

Vždy **neprízvučné – neodlučiteľné** predpony sú:

be-, ge-, emp-, ent-, er-, ver-, zer-

Príklady:

besuchen (*navštívit*) – ich besuche, du besuchst...

gefallen (*páčiť sa*) – wie gefällt es dir?

empfehlen (*odporučiť*) – ich empfehle...

entscheiden sich (*rozhodnúť sa*) – ich entscheide mich, du entscheidest dich...

erzählen (*rozprávať*) – ich erzähle, wir erzählen, ihr erzählt... hlt...

verbringen (*stráviť*) – wir verbringen, sie verbringen...

zerbrechen (*rozbiť*) – ich zerbreche, wir zerbrechen...

Prízvučné predpony sú **odlučiteľné**, tzn. v jednotlivých tvaroch sa od slovesa odlučujú a kladú sa na koniec vety.

Príklady:

einkaufen (*nakupovať*) – ich kaufe ein, du kaufst ein...

Was **kaufen** wir heute **ein**?

ansehen sich (*prehliadnuť si*) – ich sehe mir an...

Ich **sehe** mir den Arbeitsplatz **an**.

aufmachen (*otvoriť*) – ich mache auf, er macht auf...

Mach das Fenster **auf**!

abfahren (*odísť*) – ich fahre ab, du fährst ab...

Wir **fahren** schon **ab**.

Prízvučných predpôn je viac, napr.: **ab-, aus-, bei-, mit-, nach-, zu-, über-, unter-** a ďalšie.

Jana Navrátilová

Nemčina za 24 dní

intenzívny kurz pre samoukov + audio CD

Prvé slovenské vydanie

Vydalo vydavateľstvo Lindeni v Bratislave v roku 2020
v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,
so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika.

Číslo publikácie 2 241

Zodpovedná redaktorka a korektorka Zuzana Kullová

Z českého originálu *Němčina za 24 dnů: intenzivní kurz pro samouky + audio CD*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Edika v spoločnosti Albatros Media v roku 2012,
preložila Lucia Svitková.

Sadzba Dagmar Hajdajová

Tlač Iva Vodáková – DURABO, Čelákovice

CD nahraté: 2000 Forza

Réžia a editácia nahrávky: Slavomír Paravičiny

Nemecký mužský hlas 1: Helmut Wanka

Nemecký mužský hlas 2: Thomas Elsässer

Nemecký mužský hlas 3: Georgios Kouris

Nemecký ženský hlas 1: Marion Kögler

Nemecký ženský hlas 2: Hana Kraftová

Nemecký ženský hlas 3: Anja Schmitz

Nemecký detský hlas: Tomáš Štřítěský

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:

www.albatrosmedia.sk

eshop@albatrosmedia.sk

tel.: 02/4445 2046

ALBATROS MEDIA